Primă instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul central) (jud. Guțan Vitalie)
Dosarul nr. 2ri-123/24
2-19111681-02-2ri-20022024

D E C I Z I E

23 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele ședinței, judecător Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către lichidatorul SRL ”Belvedere S&E”, administratorul autorizat Bostan Nicolae,

în procedura de insolvabilitate intentată față de SRL ”Belvedere S&E”, la cererea lichidatorului SRL ”Belvedere S&E”, administratorul autorizat Bostan Nicolae , cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Belvedere S&E”,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 25 ianuarie 2024, prin care cererea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 14 iunie 2017, creditorul SRL ”Crist-Valg” a depus în instanța de judecată cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Belvedere S&E”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul SRL ”Crist-Valg” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Belvedere S&E”, fiind instituită perioada de observare, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Popa Andrei, titular al autorizației nr. 14 din 14.01.2015.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2017, s-a admis cererea introductivă înaintată de creditorul SRL ”Crist-Valg”, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL ”Belvedere S&E” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL ”Belvedere S&E”. S-a desemnat în calitate de lichidator – Popa Andrei, deținătorul autorizației nr. 14 din 14.01.2015.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 27 februarie 2020, a fost admisă cererea de demisie a lui Popa Andrei și a fost desemnat în funcția de lichidator Bostan Nicolae, titularul autorizației nr. 19 din 14.01.2015.

La data de 21 iulie 2022, administratorul autorizat Bostan Nicolae a înaintat în instanţa de insolvabilitate cerere privind trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația membrilor organelor de conducere ale debitorului.

În motivarea cererii, lichidatorul a invoca că, în baza actului de dispoziţie sus menţionat, administratorul autorizat Nicolae Bostan, desemnat în calitate de lichidator la SRL ”Belvedere S&E”, şi-a îndeplinit atribuțiile prevăzute de Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012.

Astfel, în cadrul procedurii falimentului a debitorului SRL ”Belvedere S&E”, în scopul desfăşurării procesului de insolvabilitate, lichidatorul a notificat entităţile, organizaţiile şi autorităţile de stat deţinătoare de registre, membrii organelor de conducere, a întocmit rapoarte conform prevederilor legale, a efectuat inventarierea bunurilor, a înaintat în instanță supliment la cererea de atragere la răspundere subsidiară, a participat în cadrul şedinţelor de judecată de examinare a cererii de atragere la răspundere subsidiară, precum şi alte acţiuni prevăzute de legislaţie.

Conform procesului-verbal al adunării creditorilor din 04 februarie 2019, a fost stabilită remunerația fixă a lichidatorului SRL ”Belvedere S&E” (în proces de insolvabilitate) în cuantum de 14 280,00 lei lunar din data investirii în funcţie şi compensarea cheltuielilor lichidatorului potrivit documentelor justificative privind cheltuielile suportate.

A comunicat instanţei că lichidatorul nu a primit nici o remuneraţie fixă până la moment.

Referitor la cheltuielile procesului, este de menţionat că, întru exercitarea atribuţiilor sale pentru desfăşurarea procesului de insolvabilitate, lichidatorul a asigurat toate cheltuielile legate de desfăşurarea procesului de insolvabilitate a SRL ”Belvedere S&E” care, însă, până la moment nu au fost acoperite din motiv că debitorul nu dispune de bunuri în masa debitoare.

Prin urmare, în ordinea art. 70 al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, lichidatorul este îndreptăţit de a solicita instanţei de insolvabilitate trecerea remuneraţiei fixe şi a cheltuielilor suportate în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.

Având în vedere perioada de activitate în calitate de lichidator al debitorului, de la desemnarea sa din 27 februarie 2020 şi până la momentul actual (de peste 2 an şi cinci luni) precum şi valoare totală a creanţelor validate, lichidatorul SRL ”Belvedere S&E” (în proces de insolvabilitate) solicită trecerea pe seama organelor de conducere doar a sumei de 50 000,00 lei ceea ce constituie mai puţin decât remuneraţia fixă pentru trei luni şi jumătate de activitate

Prin urmare, în calitate de membru şi organ de conducere a debitorului, respectiv administrator a societăţii comerciale SRL ”Belvedere S&E”, este Şavga Stelian, fapt confirmat prin informaţia de la Departamentul înregistrare şi licenţiere a unităţilor de drept a Agenţiei Servicii Publice nr. 05/01B426/2 din 16.03.2020.

Totodată, conform informaţiei despre contribuabil prezentată de Serviciul Fiscal de Stat, funcţia de contabil al debitorului SRL ”Belvedere S&E” o deţine pârâtul Şavga Elvira Ion, care se consideră membru a organelor de conducere a întreprinderii insolvabile în temeiul prevederilor art. 247 alin. (1) a Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012.

Solicită admiterea cererii și trecerea în mod solidar în obligaţia copârâţiilor Şavga Stelian, IDNP: ***** şi Şavga Elvira Ion, IDNP: *****, remuneraţia fixă pentru perioada de activitate a lichidatorului în persoana administratorului autorizat Nicolae Bostan, CF: *****, cu sediul mun. Chişinău, s*****, of. 121, în sumă de 50 000,00 lei (cincizeci mii lei).

La data de 25 octombrie 2023, reprezentantul pârâților Șavga Stelian și Șavga Elvira Ion, avocatul Cașu Iulian a depus referință la cererea lichidatorului Bostan Nicolae, prin care a solicitat respingerea cererii lichidatorului Bostan Nicolae privind trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația membrilor organelor de conducere ale debitorului ca fiind neîntemeiată, menționînd că, deponentul cererii nu a invocat şi nici nu a demonstrat culpa lui Șavga Stelian și a lui Șavga Elvira Ion la apariția stării de insolvabilitate a debitorului. Iar omisiunea administratorului autorizat Bostan Nicolae de a demonstra culpa lui Șavga Stelian şi

Şavga Elvira Ion la apariția stării de insolvabilitate a debitorului, face imposibilă aplicarea prevederilor art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 25 ianuarie 2024, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea administratorului autorizat Bostan Nicolae cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Belvedere S&E”.

Nefiind de acord cu actul judecătoresc emis, la data de 12 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL ”Belvedere S&E”, administratorul autorizat Bostan Nicolae a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 25 ianuarie 2024, iar la data de 01 martie 2024, a depus recursul motivat.

În argumentarea cererii de recurs invocă că, încheierea este neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronata a prevederilor de drept material și aprecierea arbitrara de către instanța de fond a circumstantelor cauzei.

Învederează recurentul că, instanța de insolvabilitate în mod eronat a interpretat culpa (responsabiliatea) prevăzuta de Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020 care este diferită de culpa pentru acțiunile și inacțiunile de la art. 248 Legea insolvabilității care necesită o procedură speciala. Totodată potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020 la care instanța de insolvabilitate face referire Curtea Constitutională a indicat doar imputarea aparitiei stării de insolvabilitate și nu în mod obligatoriu atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, or, în textul Hotărârii Curții Constitutionale nr. 16 din 09.06.2020 nu este reflectat art. 248 din Legea insolvabilității, adica nu s-a facut referire la atragerea la raspundere subsidiară.

Reiterează că, concluzia instanței de insolvabilitate este incorectă, fiind emisă fără a se ține cont de circumstantele cauzei, dar și de prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 25 ianuarie 2024 cu solutionarea problemei în fond și adoptarea unei decizii privind admiterea cererii înaintate de AA Nicolae Bostan prin care se va decide: - A trece în mod solidar în obligația membrilor organelor de conducere a SRL SRL ”Belvedere S&E” (în faliment) și a încasa de la copîrîții Savga Stelian, IDNP***** și Savga Elvira, lDNP-*****, remuneratia fixa pentru perioada de activitate a lichidatorului SRL ”Belvedere S&E” (în faliment) în persoana administratorului autorizat Nicolae Bostan, C/F: *****, cu sediul mum. Chisinau, str. Tudor Strișcă, 8/2, of.121, în sumă de 50 000,00 lei (cincizeci mii lei).

La data de 01 aprilie 2024, intimații Șavga Stelian și Șavga Elvira Ion, reprezentați de avocatul Cașu Iulian au depus referință asupra cererii de recurs depusă de lichidatorul SRL ”Belvedere S&E”, administratorul autorizat Bostan Nicolae, solicitînd respingerea recursului ca fiind tardiv și neîntemeiat.

Conform art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.

Din actele cauzei rezultă că, încheierea recurată au fost emisă la data de 25 ianuarie 2024, în lipsa recurentului. Potrivit serviciului de urmărire electronică a trimiterilor poștale Track&Trace, trimiterea poștală cu nr. DS8011227959AS a fost recepționată la data de 05 februarie 2024 (f.d.131).

Prin urmare, recursul declarat la data de 12 februarie 2024, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 25 ianuarie 2024, este depus în termen.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierilor contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererile de recurs și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Din actele cauzei se atestă că, prin hotărârea Curții de Apel Chişinău din 17 noiembrie 2017, s-a admis cererea introductivă înaintată de creditorul SRL ”Crist-Valg”, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL ”Belvedere S&E” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL ”Belvedere S&E”. S-a desemnat în calitate de lichidator – Popa Andrei, deținătorul autorizației nr. 14 din 14.01.2015.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 27 februarie 2020, a fost admisă cererea de demisie a lui Popa Andrei și a fost desemnat în funcția de lichidator Bostan Nicolae, titularul autorizației nr. 19 din 14.01.2015.

La data de 21 iulie 2022, administratorul autorizat Bostan Nicolae a înaintat în instanţa de insolvabilitate cerere privind trecerea în mod solidar în obligația membrilor organelor de conducere ale debitorului, SRL ”Belvedere S&E”, în persoana lui Şavga Stelian și Şavga Elvira Ion, remuneraţia fixă pentru perioada de activitate a lichidatorului, în sumă de 50 000,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 25 ianuarie 2024, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea administratorului autorizat Bostan Nicolae cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Belvedere S&E”.

În argumentarea soluției emise de către instanța de insolvabilitate a conchis că, la materialele cauzei lipsesc probe care să confirme culpa membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Belvedere S&E”, Şavga Stelian și Şavga Elvira Ion în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului.

Colegiul judiciar apreciază critic concluzia instanței de insolvabilitate, or aceasta are un caracter eronat, emisă fără a se ține cont de circumstanțele cauzei, dar și de prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În motivarea concluziei, Colegiul judiciar notează că, în conformitate cu art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Astfel, materialele cauzei denotă faptul că, prima instanță, prin încheierea a respins cererea lichidatorului Bostan Nicolae cu privire la aprobarea și încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului SRL ”Belvedere S&E”, în persoana lui Şavga Stelian - administrator și

unic asociat și Șavga Elvira Ion – contabil, a remuneraţiei pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator.

În conformitate cu prevederile art. 70 alin. (1) ,(2), (4), (12), (13) al Legii insolvabilităţii, pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. Remuneraţia administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare şi comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului. În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247.

Dispozițiile art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității stabilesc că, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Conform art.3 din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Mai mult, art.66 alin.(1) lit. e) Legea insolvabilității, prevede expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primire a remunerației în modul stabilit de lege.

Iar art.32 și art. 70 din Legea insolvabilității prevăd modalitatea, dar și cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare. De fapt, remunerația pentru executarea funcției de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existență a unui administrator autorizat, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Cum rezultă din materialele cauzei, potrivit informației de la Departamentul înregistrare şi licenţiere a unităţilor de drept a Agenţiei Servicii Publice nr. 05/01B426/2 din 16.03.2020, administrator al societăţii comerciale SRL ”Belvedere S&E”, este Șavga Stelian. Totodată, conform informației despre contribuabil prezentată de Serviciul Fiscal de Stat, funcţia de contabil a debitorului SRL ”Belvedere S&E” o deţine Șavga Elvira Ion, care se consideră membru a organelor de conducere a întreprinderii insolvabile în temeiul prevederilor art. 247 alin. (1) a Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012.

De asemenea, s-a constatat că debitorul nu deține careva bunuri sau mijloace financiare pentru a acoperi cheltuielile procesului, considerent din care, față de acesta a fost intentată procedura simplificată a falimentului.

În continuare Colegiul reține că, conform procesului-verbal al adunării creditorilor din 04.02.2019, a fost stabilită remunerația fixă a lichidatorului SRL ”Belvedere S&E” (în proces de insolvabilitate) în cuantum de 14 280,00 lei lunar din data investirii în funcţie şi compensarea cheltuielilor lichidatorului potrivit documentelor justificative privind cheltuielile suportate

Reieșind din conținutul cererii depuse, se constatată că lichidatorul Bostan Nicolae, solicită onorariul pentru perioada de activitate în calitate de lichidator, de la data desemnării sale în calitate de lichidator la SRL ”Belvedere S&E” , 27 februarie 2020 și până la data depunerii cererii 21 iulie 2022, în sumă de 50 000 lei.

Colegiul, consideră necesar de a admite cererea lichidatorului Bostan Nicolae cu privire la aprobarea şi încasarea remuneraţiei pentru exercitarea funcției de lichidator SRL ”Belvedere S&E”, și de a încasa suma de 50 000 lei, cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcției de lichidator. Instanța de recurs consideră că, la caz, suma de 50 000 lei este un cuantum real, rezonabil și necesar.

Din considerentul că, la moment, debitorul nu dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, instanța consideră că cererea lichidatorului– Bostan Nicolae privind trecerea remunerației în obligația organelor de conducere ale debitorului urmează a fi admisă, și dispusă încasarea sumei de 50 000 lei, cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcției de lichidator, în mod solidar, din contul administratorului debitorului insolvabil SRL ”Belvedere S&E” – Şavga Stelian și contabilei - Şavga Elvira Ion.

În continuare, Colegiul va aprecia critic concluzia instanței de fond precum că, la materialele cauzei lipsesc probe care să confirme culpa lui Şavga Stelian și Şavga Elvira Ion în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului SRL ”Belvedere S&E”, invocând pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

La acest aspect, instanța de recurs punctează că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității , s-au declarat constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din art. 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere a debitorului” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

Reieșind din prevederile acestei hotărâri, administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității/ lichidatorul ar putea pretinde la încasarea remunerației pentru munca depusă, în dependență de existența culpei persoanelor prevăzute expres în art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

Totuși, potrivit art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Respectiv, aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

De notat că, potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

La fel, și legiuitorul național a reglementat la art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă” a administratorului/lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa, beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, Colegiul susține că, remunerația administratorului autorizat reprezintă un „bun”, iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate este obținerea în proprietatea sa acestui bun. La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat și este justificat să-și revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

La soluționarea chestiunii de încasarea a remunerației administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituția Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității. Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate.

Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remunerației, va exista problema unei ingerințe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate la art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, iar în cazul respingerii cererii de încasare a remunerației va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat.

Analizând echilibru dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul consideră că în speța dedusă judecății prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat.

În argumentarea acestei poziții, Colegiul menționează că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenorialul este conștientă că poate surveni și starea de insolvabilitate din care motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuși își asumă acest risc. În viziunea Colegiului, termenul „pe riscul propriu” include și riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate, în cazul survenirii acesteia, după cum o face în situația când societatea este lichidată, conform normelor prevăzute de Codul civil, ci nu potrivit Legii insolvabilității.

O situație opusă o identificăm în cazul încasării remunerației administratorului autorizat pentru munca efectuată în cadrul cauzei de insolvabilitate. În primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Legea insolvabilității. Conform prevederilor legislației în vigoare, candidatura administratorului provizoriu, la etapa provizorie, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă. Creditorul sau debitorul, care a depus cererea introductivă propune candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului. În cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanța desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilității/lichidator.

Însă, nici într-o situație din cele relevate supra, nu se solicită consimțământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcții în cadrul unui proces de insolvabilitate, în baza actelor de dispoziție (încheierii de admitere spre examinare a cererii

introductive sau a hotărârii de admitere cererii introductive). Astfel, în cazul când nu vor fi identificate persoane culpabile în survenirea insolvabilității, remunerația administratorului autorizat nu va fi achitată, la fel ca și cheltuielile suportate pe parcursul desfășurării procesului de insolvabilitate.

Din considerente expuse supra, Colegiul consideră că, încasarea remunerației administratorului autorizat doar în cazul stabilirii culpei persoanei în apariția stării de insolvabilitate de la care această remunerație urmează a fi încasată, prejudiciază dreptul de proprietate al administratorilor autorizați.

Mai mult ca atât, potrivit art. 4 din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile şi libertățile omului se interpretează şi se aplică în concordanță cu pactele şi celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că: „ ...această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale”.

Concomitent, potrivit Hotărârii nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția RM în redacția hotărârii nr. 39 din 09 iulie 2001, Curtea Constituțională a statuat că practica jurisdicțională internațională este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi libertăților fundamentale.

Așadar, prin ratificarea Convenției europene pentru apărarea dreptului omului şi libertăţilor fundamentale, inclusiv prin prisma art. 46 par. 1 din Convenție, Republica Moldova şi-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curţii în litigiile la care sunt părţi şi a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen.

În temeiul prevederilor enunțate, precum și reieșind din art. 4 al Constituției RM, art. 2 alin. (3) și art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești naționale au obligația să aplice în mod direct, atât prevederile Convenției Europene în tot spectrul al acesteia, cât și concluziile instanței europene în orice caz concret ce este supus aprecierii lor.

Reieșind din cele expuse, Colegiul, la examinarea cererilor de încasarea a remunerației administratorului autorizat, pentru executarea funcției de administrator provizoriu, administrator la insolvabilității, lichidator va aplica direct prevederile Convenției Europene.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă” a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Din considerentele relevate supra, având în vedere că, cererea privind încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator este întemeiată, iar pentru perioada de referință, instanța de recurs a stabilit un cuantum calculat conform normelor de drept în vigoare și aplicabile speței în cauză, precum și din considerent că, la moment, debitorul nu mai dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, Colegiul consideră oportun de a admite cererea de recurs, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 25 ianuarie 2024, și a dispune admiterea integrală a cererii lichidatorului Bostan Nicolae cu privire la aprobarea și

încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului SRL ”Belvedere S&E”, în persoana administratorului și unic asociat Şavga Stelian și contabilei Şavga Elvira Ion, a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul SRL ”Belvedere S&E”, administratorul autorizat Bostan Nicolae.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 25 ianuarie 2024, și se adoptă o nouă încheiere sub formă de decizie, prin care:

Se admite cererea lichidatorului SRL ”Belvedere S&E”, administratorul autorizat Bostan Nicolae, cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Belvedere S&E”, în persoana administratorului și unic asociat Şavga Stelian și contabilei Şavga Elvira Ion.

Se încasează, în mod solidar din contul lui Şavga Stelian, IDNP: ***** şi Şavga Elvira Ion, IDNP: *****, în beneficiul administratorului autorizat Nicolae Bostan, CF: *****, cu sediul mun. Chişinău, s*****, of. 121, remunerația pentru exercitarea funcţiei de lichidator al SRL ”Belvedere S&E”, în sumă de 50 000 lei (cincizeci mii lei).

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga